

SZEKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és esütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tunitók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon Egy példány 10 fillér.

Telefon

FÜSZERKESZTŐ

Dr PÁL ERNŐ

ÜGYVÉD.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr HINLEDER FELS ÁKOS

ÜGYVÉD

SZÉPIROD. FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tör sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Jövendő.

Irta: Ugron Gábor.

A függetlenségi-párt általános többségben lesz az országgyűlés képviselőházában. Jó ujság ez. Negyven évi megfeneklés-, tespedésből és elnyomottságból hirdet ez szabadulást, felemelkedést.

Miről is van szó? Arról, hogy a magyar nemzetnek szivevágya, legédesebb gondolata: szabadsága az óhajtas, a sóvárgás és henye ábrándozás világából kilépett és elkezd valóság lenni. A nemzet a függetlenségi pártra bízta, milyen legyen a magyar szabadság alakja és külső megjelenése, milyen belső társadalmi és való ereje. De nem bízta még reá se feltétlenül, hanem a nemzeti élet százados hagyományait, azok jó tartalmát, kipróbált intézményeit adta át, hogy ezekre és ezekből alkotson. Legyen az, amit alkotnak régi és mégis új. Régi a szabadságban. Új az emberi jogok általános érvényesülésében. A függetlenségi többség egy nyugodt választásból úgy bontakozott ki, mint az áloé virága, évtizedek erejéből és százados ösztönből: egy-két napnak édes hajnalán. A magyar nemzet is sokáig, negyven évig, élni lát-szott és virágot nem hozott. Szomorúan kérdeztük: „lesz-e gyümölcse a fának, melynek nincsen virága?”

Most elszánt akarattal hirdetjük: e virágzásban édes gyümölcsöknek ágya van megvetve. Amit a modern Magyarországból 48-ban proklamáltak, de szerves törvényként meghozni nem bírtak, amit akkor harcok közepette, a szabadság távoli világából átültetni vágytak, de nem érkeztek azt, mint szent kötelezettséget teljesíteni, a függetlenségi párt vállalkozik.

A szabad Magyarország egyik felét, épen a valóságot, 1848 nem hívhatta életbe. A jobbágy-ságot eltörülte; de a társadalomnak megfelelő reformját nem építhette meg és a társadalom az idegen uralom kezén nem alakult nemzeti tartalommal és alakzatban, hanem nemzetközivé kezdett válni. Ezért uralja életünket olyan veszedelmes in-tenzivitásban a német gondolkodás, társadalmi ferdeség és formáság a maga szertartásos külsőségeivel. „A kezeit csókolom”, „alázatos szolgálja” tár-

sadalomnak egyenlőségesebb, emberileg méltóságosabb érintkezési formákra kell áttérnie, mihelyt az universzális önérzet törödni fog az emberi méltósággal és egyenlőséggel.

Az új idők új államot fognak szekerükön elhozni és az új demokrata állam nem fog a régi társadalomban fejlődni, hanem az új társadalom agyában fogantatik és munkája által szálland le e hazára, szabad pályát nyitván mindenkinek és csupán a képesség és becsület előtt hajolva meg. Annyi lesz az államnak haladása, amennyit az új társadalomból időnként megtermel saját feladata és a jövendő idők munkáinak végzésére. Azért az állam a legnagyobb nevelő, a közoktatás törvényhozója, hogy új neveléssel és a célt tekintő közoktatással szakembereket képezzen az élet feladatai számára és azzal is irányítsa, fejlessze a munkára nevelt társadalmat. A durva, erőszakos, hivalgó, cimkergető, kapaszkodó, lusta társadalmat a hasonló tanárok eltávolításával kell orvosolni kezdeni.

Nem nyughatunk, míg nem látja ország-világ, hogy nem egy párt érkezett a másik párt helyére, hanem a jövendő — a mult nyomán. Lajos Fülöp királynak fakó rendszere ötvennyolc év multával helyet kell hogy adjon a modern demokrácia államának Magyarországon. A második császárság plebiscitumos kormány rendszere csak ostoba fenyegetés maradt és a történelmi fejlődés előtt köddé és párává foszlott, Kristóffy szuffrázsos kezén.

Amitől 1848-ban a franciák megszabadultak: Lajos Fülöpnek hamis parlamenti kormánya nálunk új életre kelt. A nemzetet nagy célok követéséről is elszoktatta. A szabadság szeretetét, mint a garázdaság kultuszát bélyegezte meg. A közszabadságot csak vagyonos férfiaknak mérte cenzusért. A honfi köteleességek teljesítésére az öreg-ség adott képesítést és nem a tehetség. Családok uralkodási területére szakította szét az államot. A dologkerülők egy faja maradt a kegyence évtizedekig. Mindenkit a gyors meggazdagodás vágyával töltött meg, hogy a nagy vásári lármában el legyenek feledve szabadság, nemzeti önérzet és dicsőség s hogy

hétköznapi uralmát, a kis lelkék és nagy zsebek és a félenk szatócok és a szemérmelen bürokraták segítségével, minél több civillistával, esztendőre nyujthassa. Nemzeti elzibbadás által uralta az államot és enerválta a nemzetet.

Rajtunk ehhez hasonló történet 1867 óta. S mert mi a franciánál gyöngébbek voltunk, nem tizenhét év, hanem két annyi idő után ráztuk le e rendszert. A k. s. harcok után gyöngék nem leszünk. Elveinknek teljes érvényesülést szere-zünk, ha egymás után is. Más nem lehet egy ügyben is a vita: beszűrődjenek a függetlenségi elvek? avagy teljesen uralják-e és azonnal? Egyik módon azonban érvényt szerzünk nekik.

Az új idő kezdetét vette a választásokkal és annak teljessége el kell hogy következzen a munkának folyamán, mert az új többség: — új világ.

A politikai helyzetről.

Napok pótolnak esztendőket.

„Egy politikai tekintetben reorganizált nemzet hihetetlen munkára képes. Napok pótolnak esztendőket.” Ezt írta Ugron Zoltán a „Szekely-Udvarhely” folyó évi február 8-diki számában, mikor az „Emberi elős-diek”-ről megemlékezett. És ime, bekövetkeztek a történelmi nagy napok. Magyarország alkotmányos szabadsága, önálló berendezkedése kezdetét vette és a „napok pótolják az esztendőket”. Pár nap alatt elértük azt, amiért 40 éven át hiába küzdöttünk s amit remélni is alig mertünk: a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt elfoglalja méltó helyét az ország törvényhozó testületében. Péntek délig a függetlenségi képviselők száma meghaladja a 240-et. Mit jelent a kormányra jutott függetlenségi pártra nézve az abszolút többség? „Az Ország” című alkotmánypárti lap szerint: „Azt jelenti, hogy a nemzet helyesli a függetlenségi pártnak a koalícióban tanúsított magatartását. Helyesli, hogy a kormány megalakításában részt vett. S jelenti talán azt is, hogy a nemzet a jelenlegi kormányt nem akarja átmeneti kormánynak tekinteni.”

Ezenkívül azonban a 48-as „Magyarország” így szól: Legyenek nyugodtak, a függetlenségi párt, mint többség, soha, egy pillanatra sem fog 67-es politikát csinálni. Mi a 67-es politika? Erősítése, változatlan főtartása azoknak a kapesoknak, melyek Magyarországot az államiság

teljességének rovására Ausztriához fűzik. Ezzel szemben a 48-as politika nem lehet más, mint a pragmatika szankcióban foglalt kapcsolatnak, vagyis az uralkodó közösségének és a védelem kölcsönösségének változatlan főtartásával kiépíteni Magyarországot teljes államiságát. Ez tehát mindazoknak a kapesoknak mellőzését jelenti, melyek a pragmatika szankción túl összefűzik Magyarországot Ausztriával. Ez a függetlenségi párt politikájának célja és e célját ez a párt soha egy pillanatra megtagadni és szem elől téveszteni nem fogja. A függetlenségi párt abszolút többsége kezesség arra, hogy ez a részben hatvanhetekekből álló kormány semmi olyant nem tehet, ami a függetlenségi párt céljaival ellenkezésben állana és az országot a nemzeti függetlenség megvalósulásától visszafelé lökné. Amikor tehát a függetlenségi párt többségi volta mellett is lojálisan főtartja a többi pártokkal kötött szövetséget és az ezen szövetség alapján létrejött kormányt programja kivételében támogatja, akkor semmi egyebet nem cselekszik, mint előmozdítja a saját céljait és építi Magyarországot függetlenségét — még pedig nem forradalommal, mint a hogyan ellenségei fönt és lent egyaránt elragalmazták, hanem békés, okszerű politikával fogja fölépíteni a független magyar államot.

A koalíciós vidéki lapok.

Köszönet és elismerés illeti részünkről a fővárosi napilapokat, hogy a vidéki sajtó ügyével foglalkoznak és méltányolják azt a becsületes, rendkívüli áldozatokat követelt állásfoglalást, rendületlen kitartást, mellyel a nemzeti ellenállásban tehetségünk szerint résztvettünk. Igen helyes és üdvös volt „Az Ország” kezdeményezése. Dicséretes az „Egyetértés” és „Pesti Napló”, valamint főképp a „Budapesti Hírlap” állásfoglalása. Hiszen valóságos irtóhadjáratot folytattak nyíltan és leplezetlen a „szemét nép” emberei a „Szekely-Udvarhely” ellen is, amiért az igaz ügyért bátran, sem jobbra, sem balra nem tekintve, sikra szállni merészkedett. Személyes hajszában, anyagi létünk ellen törő aknamunkában, lefelé és felfelé való befektetésekben nekünk is bőven volt részünk azoktól, akik a béke előtt Kristóffykat támogatták, egekig magasztalták és a koalíciót gyalázták. A hivatalos vármegyei matadorok annyira mentek az üldözésben, hogy még a falusi előjáróságokat is befolyásolták, meg-számoltatták, hogy vajjon a haladók

ujságja nyomdájából vették-e a községük szükségletére való nyomtatványt és irodai szereket. Ha pedig valamelyik hazafias gondolkozású előljáró lapunk nyomdájában batorkodott vásárolni, egyszerűen megleckéztették. És ez mind azért volt, mert a „Székely-Udvarhely” a 48-as eszméket hirdette, a szövetséget ellenzékkel küzdött a haza ügye mellett, még pedig nem eredménytelenül. Hiszen a vármegye mind az öt kerületében függetlenségi és 48-as Kossuth-párti képviselőt választottunk.

Erről az ügyről a „Budapesti Hírlap” a következőket írja:

Az átalakulás komplikált folyamata elhatott a vidéki sajtó műhelyéig is. Tudjuk, hogy a volt kormányrendszer minden megye székhelyén és minden nagyobb városban legalább egy sajtóorgánomot teremtett, melyek egyúttal a pártmáshasználók szócsovéi voltak. E lapok mellett számos függetlenségi ujság is jött létre, amelyek természetesen az ellenzéki törekvéseket támogatták s kitartottak a koalíció mellett akkor is, amikor az alkotmányellenes kormány és a volt kormányrendszer helyi támaszai ugyancsak igyekeztek őket elnyomni. Sok volt szabadelvű párti lap most szeretne az új kormányhoz is az oltalma alá kerülni, amint hogy sok helyi hatalmasság sem tartja már szabadelvű és haladó párti állását fentarthatónak. Egynehány megyében megindult az akció abban az irányban, hogy az új kormányral rokonságban és szövetségben levő lapok rovására, a régi kormánypárti organumokat tartásuk meg a hivatalos körök. Az új korszak azonban ilyen támogatókat meg nem tűrhet s nem is szorult rájuk. Ha egyáltalán van értéke és értelme annak a vidéki kerületben, hogy valamely lapot a kormány és helyi vezetés bizalmával tüntessen ki, ez a kitüntetés csak azokat a lapokat illetheti, amelyek a nemzeti küzdelemben részt vettek és kitartottak. Nem hisszük, hogy az új kormány a politikai erkölcsellenességnek a vidéki sajtóban is bármi tért engedne s szívesen látná a nagyon nyilvánvaló érdekekből kinál-

kozó barátságot egyes volt kormánypárti helyi lapok és protektoraiak részéről.

Tarcsafalvi Pálffy Károly

1849. nov. 11. † 1906. máj. 3.

Aki életét nyomtalanul elrepülni nem engedte, annak emléke élni fog. S a mai streber világban, midőn majd mindenki, a semmittevést úgy csoportosítja, hogy lázas tevékenységnek tűnjék fel, oly lesújtó, oly megdöbbentő egy valóban munkás és dolgos ember életének elmulta. Ha előre gondol is reá az ember az isteni rendelés, a sors és a természet csapásai miatt, mégis mégis fáj az elmulása, mégis megdöbbentő a halál az ő borzasztó fenségében. Ez az egyetlen igazság a földi létben és ez is oly borzasztó. Mindnyájunk sorsa ez, egyaránt eljön a kaszás a koronás fejekért, eljön a szegény utcaszegleti koldusért.

A természet rendje ez. Néma megnyugvással szemléli az ember: a harcot már megharcolt öreg koporsója miként hull a göröngy. Néma megnyugvással látja az alig nyíló virágnak hervadását, hiszen nem próbálta meg a tülekedést a létért, de fáj, nagyon fáj oly életnek elmulása, mely delén volt, oly sokat ígért még.

Egy munkás, talpig derék, becsületes embert szólított ki a végzet az élők sorából. Tarcsafalvi Pálffy Károly nyug. főreáliskolai tanár nincs az élők közt többé. Földi porhüvelye már vissza adatott az anyaföldnek, lelke pedig vissza szállt a mindennek teremőjéhez. Nem maradt velünk más, csak az ő áldott emléke s a mélységes fájdalom, mely egyaránt elszorítja szívét a közeli és távoli rokonoknak s az ezrekre menő volt tanítványainak, kiknek mindig szerető édes atyja volt. Előkelő székely

főnemes családból származott, ki nek ősei ott küzdöttek a honért és megtették mindent, a mit a hazáért tenniük kellett. Azok fegyverrel küzdöttek s ő a tudománynak fegyverét vitte harcra, szolgálván a magyar tudományos világot. Hirdette a világhírességet az iskola katedrájáról s oly sokan vannak ma ez országban, akik ő tőle vették az oktatást, mely előkészít az életre. 1849. nov. 11-én született Tarcsafalván; középiskolákat a székelykeresztúri és kolozsvári unitárius gimnáziumban végezte 1870-ben. Két évig a theológiát hallgatta, de ez tudomány szomját nem elégítvén ki, 1872-ben a tanári pályára lépett s két évet tanügyi tapasztalatok szerzése céljából állam költségen Németországba ment, ahol a Karlshéri egyetemnek volt egyik legszorgalmasabb hallgatója. 1873. évi szeptember 1-én lett a helybeli főreáliskolánál segédtanár s 1875. május 1-én a tanári oklevelet is megszerelve, ugyan ide neveztetett ki rendes tanárrá is. Tíz évig, mint az Udvarhelymegyei Gazdasági Egylet és a Népművelési Egylet titkára működött. Tagja volt a magyar unitárius egyház főtanácsának, az udvarhelymegyei törvényhatóság bizottságának.

Ezen munkás, puritán ember tevékenységét szakította félbe most a halál véglegesen. 1900-ban agyszélütés érte s azóta szinte csak élőhalott volt.

Emléke áldott közöttünk, akik csak ismerték őt s neki legyen könnyű a hant, mely porhüvelyét takarja.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Alólirottak a sziv legnagyobb fájdalommal tudatják, hogy a legjobb férj, nevelő apa, testvér és rokon tarcsafalvi Pálffy Károly nyug. főreáliskolai tanár, a magyar unitárius egyház főtanácsának, törvényhatósági bizottságnak és városi kép-

viselőtestületnek tagja f. hó 3-án estéli fél 8 órakor életének 57-ik, boldog házasságának 30-ik évében meghalt. Hült teteme az unitárius egyház szertartása szerint a halottas háznál tartandó ima után a helybeli ev. ref. temetőbe f. hó 5-én d. u. 4 órakor fog nyugalomra elhelyeztetni. Béke poraira! Székelyudvarhely, 1906 május 4-én. Özvegy Pálffy Károlyné, Gálffy Róza neje. Gálffy Annuska, nevelt leánya. Pálffy Mihály ügyvéd, testvére, neje Huszár Zsuzsa s gyermekeik: Gyula és neje Páll Erzsébet s gyermekeik: Ilona, Mihály, Ákos, Lenke és férje Szabó Dénes. Özv. Pálffy Ferencné szül. Ugron Borecsa, sógornője és gyermekei: Ferenc és neje Vén Ilona s gyermekök: Jenő, Béla, László. Gálffy Kálmán főszolgabíró és neje Jakabházy Póli s gyermekeik Gálffy Nella és férje Nagy Lajos s gyermekeik Gálffy Zsuzsa és férje Lehmann Róbert, Gálffy Júlia és férje Ferenczy Gyula és gyermekeik Gálffy Ilona és férje János Gyula és gyermekeik, mint sógorai és sógornői.

TANÜGY.

Tanítók törvénye.*

Irta: Rozsonday István.

Az V. és VI. egyetemi tanítógyűlések határozatai alapján adta ki ezen tervezetet a Magyar Tanítók Országos Bizottsága. A magyarországi tanítók jogos érdekeinek a legbátrabb szószólója, vágyainak leglelkesebb kifejezője: Földes Géza állította össze és adta ennek igen helyesen a Tanítók törvénye címet. Igen helyesen; de nem csupán azért, mert az egyetemes gyűlések határozatait foglalja magában, hanem azért is, mert mindazokat a törekvéseket, jogos kívánalmakat, nyíltan hangoztatott, vagy titkon

* Az udvarhelyi járáskörnek f. évi április 5-én tartott gyűlésén felolvasta a szerző. Szerk.

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCÁJA.

A székelyek reáltörténete 1562—1691-ig.

Irta: Connert János, ford. Balásy Dénes.
(28. folytatás.)

A váruradalmak ekként mind a három székely rend birtokaiból hárscsoltattak össze elkobzás után, egyéb javaiknak azonban a székelyek zavartalan birtokába. A harmadik rendet János Zsigmond egyenest a saját közvetlen tulajdonába vette, azaz az egész harmadik rendet kincstári jobbággyokká tette. Egyik, a két székely vár kapitányához írt levelében a mi jobbággyainknak, colonos nostros nevezi őket és hozzá teszi, hogy azok csak királyi feladatok (ad regiam rationem) teljesítése végett szolgálnak és senkinek sem szabad megterhelni vagy kárt okozni nekik.¹² Jobbággyoknak nevezi őket a fejedelem azon okmányokban is, amelyekben többeket közülök a két első rendnek odaadományoz.¹³ S csakugyan az 1576-ik év adólistájában az összes adók kétharmadát,¹⁴ a fejedelem postái fizetik, amely szintén bizonyosság amellé, hogy szinte az egész harmadik rend a fejedelem jobbággya lett. Mint jobbággyoknak kivétel nélkül adót és tizedet kellett fizetniük. A segesvári cikkelyekben bizonyos „ötödökről” is történt említés. Ezenkívül várszolgálatra is kényszerültek. A két várat arcuk veritékével magoknak kellett felépíteniük, azonkívül végezni a vár-

birtokokon a munkát: Szántani, vetni, aratni. Ehhez járultak még sok egyéb apró szolgálatok, amelyek a szabad székelyek előtt rettentőnek látszottak: T. i. nekik kellett felépíteniük a várnagyok és alárendeltjeik házaikat, földjeiket körül kertelni, eltartani marháikat, vadászataikra hajtóknak menni és halászat, madarászatkor kezökre dolgozni. Csik-Gyergyóból a halakat nekik kellett elevenen a hátaikon átcipelni a hegyek közt, az asszonyoknak pedig szőni, fonni a lent, kendert, gyapjút. Továbbá a nők dolga volt szállítani a várnagyoknak tyukot, libát, vaját, turót, sajtot, gyümölcsöt és egyéb élelmiszert; ugy bántak velök, mint igazi várjobbággyokkal, sőt e tekintetben még túl mentek a határon. Ráadásul a várkapitányok nem tartották meg pontosan az 1562-ik országgyűlés cikkelyeit. Mert a hajdani földönlakókat, s most már a lófők és primorok jobbággyait várszolgálatra ép úgy befogták, min azok szolgáit, akik különben adót mentesek voltak s uraikat fegyveresen szokták hadba kísérni. Az utóbbiakról erőszakosan szintén tizedet szedtek s nem adtak a földönlakóknak és szolgáknak a réti szénákból és a szántókból osztórészt, amely pedig őket uraik állítása szerint, mint bármely más falubeli lakost, jogosan megillette.¹⁶ Mi több, a szegényebb lófőket is várszolgálatra hitták, megadóztatták s hozzá még hadiszolgálatra is kényszerítették.¹⁷

1571-ben rendezte végre Báthori István fejedelem a kincstári jobbággyok szolgálatát és terheik nagyobb részét — saját kijelentése szerint, levette vállalkról. A Csik-Gyergyó-Kászon szék kincstári jobbággyaik kötelezték magukat, hogy esztendőnként három hónapig dolgoznak a vashámorban, azonkívül minden aratáskor egy hetet segítenek.¹⁸ Az udvarhelyszékiek, hogy évenként három hétig az udvarhelyi vár építésén dolgoznak, továbbá 400 köböl öszgabonát s ugyanannyi tavaszt a vár földjeibe elvetnek, az irtványokat lekaszálják s a szénát behordják. Ezenkívül együttesen 200 szekér szénát visznek a várnak és 1000 szekér tüzfát.¹⁹ A Várhegyi vár jobbággyairól nem tudunk semmit, mi hogy volt, de az itt leírt viszony a régi szabadság visszaadásáig bizonyára ott is érvényben maradt.

Hogy a háromszéki kincstári jobbággyok a várhegyi vár alá rendezettek, azt a következő okmányos adatokból látjuk: 1581-ben Báthori István király kitűnő szolgálataiért az ő magyar gyalogsapatai főkapitányának adományozza a kézdi székben Szentlélek és Kiskászonban mindazon fejedelmi birtokokat, amelyek a várhegyi várhoz tartoztak és különös kegy gyanánt annak engedni át a buza, árpa, zab és lencse tizedét.²⁰ Továbbá 1600-ban a fejedelemiség tanácsurái eladományoznak három, a sepsi székben fekvő és Várhegy várához tartozó birtoko-

kat²¹ és végül Báthori Zsigmond 1601-ben a Várhegy várához tartozó possessiókat Eresztevényben (Sepsiszek) és Páván, Gelenczében (Orbaiszek) szintén eladományozza.

A támadó fölkelés leverése után előállott új viszonyok folytán nemcsak a közszekelyek szenvedtek sokat, hanem a két első rend is. Először is a lófők panaszkodnak ismételtelen, hogy jogaikat nem respektálják, adóztatják, várszolgálatra kényszerítik s ezeken fölül még hadiszolgálatot is teljesítenek. A lófők közül aki a hadiszemle alkalmával nem tökéletes fölsereléssel jelenik meg, azt lefokozzák és gyalog kell neki szolgálni. Sokan közülök a gyakori hadiszolgálat miatt, főleg a fejedelemnek az országba visszatérése óta, s különösen a két utolsó esztendő alatt teljesen elszegényedtek, mert a háboruban lovaikat, fegyvereiket, ruházatjok elpusztultak, úgy hogy ha még fizetett hadi népek volnának, — jelentik ki, még akkor sem tudnák egy esztendő alatt ugy fölserelni magukat, amint követelik. Türelmet és halasztást kérnek, mert ügyekszik mindenki becsületesen és saját védelmére is lovat szerezni és minden szerszámját rendbe hozni.²³ Ezenfelül panaszkodnak, hogy a fejedelmi hivatalnokok tőlük bírói tisztség és a kapitányi állás jövedelmeit elhuzzák és a vitás ügyek eligazítását önkényesen kiszemelt bírák, ugynevezett kötött bírák által megakadályozzák, stb.

(Folyt. köv.)

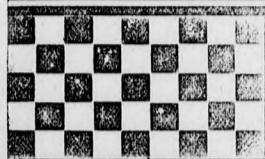
Gyertyánffy J. fiai vasnagykereskedésében Székelyudvarhelyen.
Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban

XVIII. ÉVFOLYAM. 14. SZÁM.

BUDAPEST.

1906. SZERENCSE HAVAN.

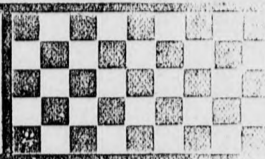
DÖRGE KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉS:
 1/1 sorsjegy az I. osztályhoz K 12.—
 1/2 " " " K 6.—
 1/4 " " " K 3.—
 1/8 " " " K 1.50

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DÖRGE FRIGYES.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Budapest, V., Zoltán-utca 16.
 Kiadótulajdonos:
DÖRGE FRIGYES BANKHÁZA.

A szerencse a nép ajakán!

Egész Magyarország az új magyar kir. szab. osztálysorsjáték rendkívüli nyereségeiről beszél és közbeszedő tárgyat képezi az a páratlan fényes eredmény, amelyet a nálunk vásárolt sorsjegyek elértek.
 Hogyan meglepő, szinte szenzációs eredménnyel működik a **Dörge Bankház**, misem bizonyítja jobban, minthogy eddig nem kevesebb mint **2307** nagy nyeresémet fizetett ki.
 Egyik főnyeresémet a másik után jutott a mi üzletfeleinknek és sok közülük gondtalan élethez és teljes gazdasági függetlenséghez jutott egy ily sorsjegy révén.

Az élet legkellemesebb meglepetései közé tartozik, ha a véletlen egy főnyeresémmel örvendeztet meg és senki sem tudhatja mit rejt a jövő. A szerencse részére mindig tanácsos egy ajtócskát nyitva hagyni.
 Alant közlünk néhány népszerű magyar szerencse-közmondást. Legyen bizalommal azon szerencse-közmondáshoz, mely a nevének kezdőbetűje alatt áll és rendelje azon sorsjegyszámot, melyet ugyanazon betű mutat. Ez szerencsét fog hozni önnek!
 A kiválasztott sorsjegyszámot csak úgy biztosíthatjuk, ha a rendelést rögtön eszközli. A legesekélyebb késedelem nagy vagyon elmulasztását idézheti elő. A

leggyorsabb, leggyorsabb és legolcsóbb megrendelés postautalványon történik. A cím pontosan és olvashatóan irandó.
A sorsjegyek árai: egész 12.— fél 6.— negyed 3.— nyolczad 1.50 kor.
Dörge Frigyes
 bankháza
 Kossuth Lajos-utca 4. sz. és Zoltán-utca 16. szám.

Magyarország szerencse-közmondásai!

Minden sorsjegy mögött egy főnyeresémet lappang!!!

A Többet ér a sok pénz, mint a sok barát.	B Egy gramm szerencse felér egy kiló élesztővel.	C Nincs könnyebb a tele erszénynél.	D Akinek pénze van, esze is van.
E Pénz ura a világ.	F A szerencse kerek.	G Sokáig él, ki gondtalanul él.	H Aki mer, az nyer.
I Bátor a világ.	J Mindenkinek megvan a maga szerencse óraja.	K Addig forog a sorsjegy az urnában, míg kihúzzák.	L Aki merészen bevág, félig nyert.
M Jól épít, aki szerencsében bíz.	N A véletlen a szerencse kímája.	O Gazdagság az élet gyökere.	P A szerencse és merészség együtt jár.
R A szerencse vak.	S Senkisémet kerülhet el a sorsát.	SZ Arany könnyebben győz a vasnál.	T A kívánságokat sokszor a véletlen teljesíti.
U	V	Z	ZS

Dörge Frigyes

bankháza, a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárúsiója
Budapest, Kossuth Lajos-utca 4.
 és Zoltán-utca 16. szám.

A	67064	I	66420	R	66426
B	94099	J	94083	S	66432
C	66433	K	66442	SZ	75056
D	65742	L	66420	T	4675
E	27899	M	50098	U	55232
F	27889	N	75056	V	94082
G	4675	O	11885	Z	27899
H	75087	P	66433	ZS	27889

KALICZA GIZELLA fényképész
 a tisztelt közönség szives tudomására adja, hogy fényképét Kossuth-utca 16. szám alá, a „Budapesti”-szálloda-val szembe helyezte át.

Sok millió előkelő urhölgy használja a világhírű FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉM

kitünő hatású arckenőst, mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle Margit-crém gyorsan és biztosan ható ártalmatlan ször szepítők, máj foltok, bőratkák, pattanások, kiütések és mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni, de óvakodni kell a hamisítványoktól

Ara: Kis tégely 1 K, nagy tégely 2 K
 Margit-szappan 70 f, Margit-puder 1-20 K,
 Margit-arcvíz 1 K, Margit-fogpép 1 K.

Készíti:
FÖLDES KELEMEN
 gyógyszerész. Aradon.

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek
 Kapható: Konez Armin és Solymossy János gyógyszerüzében.

A festett padló vizzel mosható!

A világhírű kiváló finom és tartós

„EMKE“

szoba padlólack kapható:

Gergely János utóda
 Tamás Balázs

üzletében Székelyudvarhely, hol a legjobb minőségű aradliszt kiváló finom kávé, fűszer, festék és egyéb házi cikkek legszolidabb beszerzési forrása

Tükörfényes és szagtalan.

TULIPÁNOS VIZSGAI IRASLAPOK!

nemzeti színű nyomtatással, igen finom magyar gyártmányú papíron, kizárólag

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

könyvnyomató- és könyvkötő-intézetében Székelyudvarhelyt

kaphatók. 5 százalék az Udvarhelyvármegyei Tanítók Otthona javára. 100 drb 1 K 50 f. Vidéki megrendeléseket a beérkezés napján, pontosan elintézzük. Mintákkal bárhova ingyen és bérmentve szolgálunk.

Müterem áthelyezés.

Ferentzy Lukács fényképészeti műintézetét Kossuth-utca (Huszár-ház) 21. szám alá helyezte át.

Három szép szoba, konyha, kamara külön udvarral stb. hozzátartozóival együtt kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

A „SZÉKELY-UDVARHELY” hirdetése a legeredményesebb.

KÉRJEN csak Seller és Kary féle

FIAM VÁSÁROLJ oly ke reskedőknél, kik hirdetnek, mert ezek intelligensek és jól fogsz jární.

FRANKLIN.

Tegye le a Tulipánt,

aki a hazai, de különösen a helyi készítményeknek nem barátja. Tegye le a Tulipánt, aki a kitünő zamatu, bármely hazai és külföldi gyártmányt olesóság tekintetében is felülmuló Haurik-féle márciusi sört nem izlette és arról véleményt nyilvánít. Kapható a gyárban: Székelyudvarhelyt, Budvár-utca 1. sz. Hordóban 1 pohár sör 10 fillér és 06 literes üvegnyi 20 fillér. Kóstoljuk meg!

STOCK-COGNAC MEDICINAL

Kezesség mellett, tiszta borból párolt. Állandó vegyi ellenörzés alatt.

GAMIS ÉS STOCK

pároló-telepe
 FIUME - BARCOLA.

Kapható minden jobb üzletben.

FIGYELEM!

A késmárki gyár beiegvzett védjegye.

Mégbizható legjobb minőségű hirneves valódi szepességi lenvászon és

damasztáru

minden nagyobb üzletben kapható. Késmárki gyártmány csak az, mely ezen védjeggyel van ellátva.

HAZAI IPAR!

legjobb tisztítószér minden lábbelíhez, fekete és sárga színben. Különösen ajánlható boxcaif, oscaría, chevreaux és lakkeipöh. Bécs, XIII.

Korbuly gyógyszerész-féle „fenyő-Borszesz“

„Sósborszesz havasi fenyőkivonattal” tartalmazza a havasi fenyő balsamsandus erejét, mint ilyen, kipróbált jó hatásánál fogva nélkülözhetetlen házíszer, mely ugy külsőleg, mint belsőleg használható.

Ugyezintén kitünő házíszer a már igen elterjedt Korbuly gyógyszerész-féle Sósborszesz.

Nagybani főraktár: Udvarhelymegye részére
 Gál János utóda cégnél Székelyudvarhelyt.

BRAZAY-SÓSBORSZESZ-SZAPPAN

egészségi és kozmetikai szempontból felülmulhatatlan.

Brázay-féle Kölni-víz az illatszerek legkiválóbbja.

Brázay-sósborszesz nélkülözhetetlen házíszer.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller pótléa

egy régióknak bizonyult házíszer, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvevényel, csúznál és meghító-ea-nél bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárlaskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter czegjegyzessel ellátott dobozba van e-omagolva. Ara üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyszólván minden gyógyszerüzében kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapestén.

Richter gyógyszerüzára az „Arany oroslánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

könyv-éspapirkereskedését, könyvnyomató- és könyvkötő-intézetét Kossuth-utca 31. szám alá, a postaépülettel átellenbe helyezte át.